

Phòng Phân tích
research@gtjas.com.vn
13/03/2026

I. Tóm tắt diễn biến xung đột đến ngày 13/3/2026

Cuộc xung đột tại Trung Đông đang chuẩn bị bước vào tuần thứ 3, và chúng ta đã có một bức tranh rõ rệt hơn về các lực lượng tham gia chiến dịch này, quy mô, chiến lược cũng như đưa ra được một số đánh giá, dự báo.

Trước hết, phải khẳng định xung đột này là một bước tiếp diễn của những căng thẳng hàng chục năm qua của khu vực này, với đỉnh điểm là việc lực lượng Mỹ tiến hành tấn công, ném bom nhà máy hạt nhân Fordow của Iran trong cuộc chiến 12 ngày với mật danh Midnight Hammer (Chiến dịch Chiếu búa Nửa đêm) vào năm 2025. Phía Mỹ tuyên bố đã vô hiệu hóa toàn bộ chương trình hạt nhân của Iran tại Fordow và rút lui trong chiến thắng. Trong khi đó, Iran cũng nhiều lần trả đũa trong 12 ngày đêm đó, sử dụng chiến lược phóng tên lửa với số lượng lớn và thành công xuyên thủng hàng phòng ngự Iron Dome (Vòm Sắt) và David's Sling của Israel gây nhiều thiệt hại.

Mặc dù các bên rút lui và đều tuyên bố chiến thắng sau cuộc chiến 12 ngày đêm giữa năm 2025, các ngòi nổ căng thẳng vẫn chưa được tháo gỡ hiệu quả. Điều này dẫn tới những tranh cãi tiếp tục nổ ra trong năm 2026, đặc biệt là vào đầu tháng Hai khi các đàm phán hạt nhân giữa đại diện Mỹ và Iran không đạt được đồng thuận cuối cùng. Dưới sự tác động của các cố vấn Jared Kushner (con rể Tổng thống Trump) và Steve Witkoff (Đặc phái viên về vấn đề Trung Đông của Mỹ), Tổng thống Trump dường như đã quyết định cần phải can thiệp trực tiếp vào vấn đề này.

Như vậy, ngày 28.02.2026, phía Mỹ và đồng minh Israel chính thức triển khai chiến dịch Epic Fury (Phần nộ Sử thi) tấn công trực tiếp vào lãnh thổ Iran và sau đây là một số diễn biến chính:

- **Ngày 28.02.2026:** liên quân Mỹ - Israel tấn công vào Iran bằng việc sử dụng tên lửa và máy bay thả bom, và ngay trong đợt tấn công đầu tiên này Lãnh tụ Tối cao Iran Ali Khamenei cùng gia đình đã tử vong. Thông tin sau này cho biết ông đã từ chối xuống hầm trú ẩn và quyết định làm việc như bình thường đến giây phút cuối cùng. Phía Iran đã phản công bằng cách sử dụng tên lửa bắn trả vào các mục tiêu quân sự tại khu vực Trung Đông của liên quân Mỹ - Israel.
- **Từ 01-08.03.2026:** Liên tục có các cuộc tấn công của Mỹ - Israel vào Iran sử dụng tên lửa và máy bay thả bom tấn công vào Iran, trong khi đó Iran sử dụng nhiều loại tên lửa và máy bay không người lái (drone) tấn công vào các cơ sở Israel, cũng như các căn cứ quân sự của Mỹ ở khu vực (Bahrain, Qatar, UAE..) và nhiều cơ sở hạ tầng khai thác dầu khí. Đồng thời, phía Iran tuyên bố đóng cửa eo biển Hormuz, không cho phép các tàu chở hàng ra vào khu vực này. Ước tính điều này tác động đến 20% khối lượng dầu chuyên chở toàn cầu mỗi ngày.
- **Hiện tại:** Cuộc chiến đang đi vào giai đoạn chiến tranh tiêu hao, với việc liên quân Mỹ - Israel kiểm soát phần lớn không phận miền Tây Iran, trong khi Iran được cho là đã phá hủy nhiều cơ sở radar và hệ thống phòng thủ tên lửa của Mỹ tại các căn cứ trong khu vực.

Gần đây, Tổng thống Trump liên tục có phát biểu cho biết cuộc chiến đã gần những ngày kết thúc, với chiến thắng về phe Mỹ và đồng minh. Trong khi đó, Lãnh đạo Tối cao mới được bầu lên của Iran là Mojtaba Khamenei, và cũng là con trai còn sót lại sau khi gia đình cố Lãnh đạo Ali Khamenei hi sinh cho biết phía Iran sẽ chiến đấu đến cùng trừ khi các yêu cầu đảm bảo an ninh và bồi thường của quốc gia được các bên tham chiến thực hiện.

Các điều kiện đình chiến của phía Iran, được đưa ra vào ngày 11.03 do Tổng thống Pezeshkian gồm có:

- **Chi trả phí tái thiết:** phía Iran yêu cầu được chi trả các chi phí để tái thiết lại những khu vực quân sự và dân sự bị phá hủy do xung đột, đặc biệt là những khu vực bị ảnh hưởng do Chiến dịch Epic Fury gây ra.
- **Công nhận “Quyền pháp lý”:** Lãnh đạo Iran kiên quyết yêu cầu cộng đồng quốc tế thừa nhận quyền theo đuổi các chương trình hạt nhân vì mục đích dân sự cũng như các chương trình phòng thủ tên lửa của nước này, từ chối yêu cầu phi hạt nhân tuyệt đối của phía Mỹ
- **Đảm bảo từ quốc tế:** phía Iran cho biết sẽ chỉ đồng ý đình chiến nếu các điều kiện đảm bảo một cách tuyệt đối Mỹ và Israel sẽ không tái khởi động việc tấn công phủ đầu vào Iran trong tương lai.

Hiện tại, phía Iran đang cho thấy sự kiên trì bất ngờ và đứng vững sau những đòn tấn công vũ bão của liên quân Mỹ - Israel. Mặc dù thua kém về một số phương diện, nhưng Iran cũng đang gây ra tổn thất lớn cho liên quân, đặc biệt về lĩnh vực kinh tế khi chi phí đánh chặn các tên lửa và drone của liên quân gấp 4-200 lần chi phí sản xuất thiết bị của Iran, trong bối cảnh giá dầu và nhiều chi phí liên quan cũng tăng vọt gây ảnh hưởng tiêu cực đến kinh tế toàn cầu trong đó có Mỹ và Israel do việc đóng cửa eo biển Hormuz gây ra.

II. Đánh giá tác động của sự kiện

Tâm điểm chú ý của thế giới trong xung đột lần này là việc Iran tuyên bố đóng cửa eo biển Hormuz, nơi 20% lượng dầu cho nhu cầu thế giới được chuyên chở qua mỗi ngày. Tính đến nay, một vài tàu chở dầu bao gồm Skylight và MKD Vyom đã bị tấn công phá nổ sau khi cố tình tìm cách vượt eo biển mặc dù có cảnh báo từ phía Iran. Cho đến thời điểm này, hoạt động hàng hải ở khu vực gần như đã **giảm về 0%**.

Dưới tác động của việc eo biển Hormuz bị đóng cửa và 2 bên tấn công vào một số cơ sở sản xuất dầu mỏ của nhau, giá dầu đã có thời điểm đạt mức 120 USD/barrel, chỉ thấp hơn mức lịch sử 130 USD/barrel đạt được trong giai đoạn đầu cuộc chiến Nga – Ukraine. Ước tính mỗi ngày có khoảng 16 triệu thùng dầu cũng như 11 tỷ mét khối LNG đã không thể chuyển chở khỏi khu vực. Bên cạnh đó, chi phí bảo hiểm cho tàu ra vào khu vực cũng tăng đột biến, khiến việc vận tải qua eo biển Hormuz không thể thực hiện được.

Một loạt doanh nghiệp và quốc gia trong khu vực cũng như thế giới đã tuyên bố sự kiện bất khả kháng để giải trừ nghĩa vụ giao hàng theo hợp đồng do điều này, bao gồm Qatar Energy, Shell & Total Energies, Kuwait Petroleum Corp, Wanhua Chemical, Chandra Asri, Aluminium Bahrain, Yochun NCC hay Sumitomo Chemical Asia, The Polyolefin Company và Evonik.

Trong khi nhiều người tập trung vào khía cạnh tăng giá hoặc thiếu hụt xăng, dầu của việc đóng cửa eo biển Hormuz, **tác động thật sự của điều này rộng hơn rất nhiều do:**

- Khu vực này chiếm khoảng 30% nguồn cung ure của thế giới, do đây là nơi có lợi thế trong việc tổng hợp NH₃ đến từ nguồn khí đốt dồi dào. Việc nguồn cung Ure/NH₃ bị ảnh hưởng có thể ảnh hưởng đến nông nghiệp toàn cầu, châm ngòi cho nạn đói.

- Dầu thô chua (sour crude) của khu vực này là nguồn chiết xuất sulfur quan trọng, là đầu vào để sản xuất acid sulfuric. Thực tế là khi kho dầu của Iran bị liên quân phá nổ đã gây ra mưa acid trong khu vực là bằng chứng cho điều này. Thiếu hụt acid sulfuric gây ra ảnh hưởng cho hoạt động tinh luyện các quặng kim loại quan trọng như Cobalt, Copper, là thành phần quan trọng của các thiết bị điện, hoặc xe điện.
- Các sản phẩm về nhựa cũng có nguồn gốc xuất phát từ dầu mỏ, và việc không thể tiếp cận nguồn nguyên liệu này chính là lý do dẫn đến việc kích hoạt điều khoản bất khả kháng của The Polyolefin Company.
- Nguồn khí tự nhiên của khu vực là đầu vào quan trọng cho các nhà máy điện khí, và là nguồn năng lượng quan trọng của nhiều quốc gia đặc biệt là Đài Loan (chiếm khoảng 30% nguồn năng lượng). Quốc gia này là nơi sản xuất 90% nguồn chip của thế giới từ TSMC, và tiêu tốn khoảng 7% tổng năng lượng điện. Thiếu hụt nguồn khí tự nhiên có tác động lớn tới hoạt động tại quốc gia này.
- Ngoài ra, Qatar là nơi sản xuất 36-40% lượng khí helium từ khí thiên nhiên trên thế giới, sử dụng cho hoạt động quang khắc để sản xuất chip. Việc đóng cửa eo biển dẫn đến sụt giảm nghiêm trọng nguồn cung helium và các loại khí hiếm, tác động tiêu cực đến ngành công nghiệp chip/bán dẫn toàn cầu.

Nhìn chung, chỉ tính riêng tác động lên giá xăng dầu, cuộc chiến lần này đã gây ra những hậu quả lớn cho kinh tế quốc tế. Mặc dù vậy, có thể thấy đó mới chỉ là những tác động ban đầu, và nếu cuộc chiến không được sớm chấm dứt những hậu quả nghiêm trọng hơn sẽ còn tiếp tục xuất hiện. Theo dự phóng của các bên, thế giới có khoảng 2-3 tháng để tìm ra giải pháp cho xung đột, trước khi các tác động tiêu cực trở thành không thể đảo ngược.

Mặc dù vậy, do sự phức tạp của mối quan hệ các bên liên quan (Iran và Israel đánh giá đây là cuộc chiến vì sự tồn vong, trong khi Mỹ chịu tác động lớn do mối quan hệ chiến lược với Israel và hoạt động lobby của AIPAC), nhìn chung hiện tại chưa có động thái xuống thang của một bên nào, đặc biệt phía Iran liên tục khẳng định quyết tâm chiến đấu đến cùng nếu các điều kiện của họ không được chấp nhận. Tuy nhiên, để chấp nhận các điều khoản này, sức ép từ nội bộ liên minh Mỹ - Israel phải trở nên rất lớn, và có thể điều này chỉ đạt được nếu có một cuộc suy thoái nhỏ trong nội bộ Mỹ diễn ra.

Trước mắt, thế giới đang chuyển sự quan tâm tới cuộc gặp giữa Tổng thống Trump và Chủ tịch Tập Cận Bình, nơi nhiều khả năng vấn đề Iran được 2 nhà lãnh đạo lớn nhất đưa ra thảo luận. Trung Quốc là một trong số những quốc gia duy trì được sự tôn trọng và thiện chí của Iran, và cũng là quốc gia đang hết sức chủ động trong việc tìm kiếm giải pháp hòa bình cho tranh chấp nhằm đảm bảo sự ổn định trong khu vực cũng như trên thế giới. Nếu có thể có sự thống nhất nào đó, có thể cuộc xung đột này sẽ chấm dứt sớm hơn nhiều so với những lo ngại tiêu cực trước đó đưa ra.

XẾP HẠNG CỔ PHIẾU

Chỉ số tham chiếu: VN – Index.

Kỳ hạn đầu tư: 6 đến 18 tháng

Khuyến nghị	Định nghĩa
Mua	Tỷ suất lợi nhuận kỳ vọng $\geq 15\%$ Hoặc công ty/ngành có triển vọng tích cực
Tích lũy	Tỷ suất lợi nhuận kỳ vọng từ 5% đến 15% Hoặc công ty/ngành có triển vọng tích cực
Trung lập	Tỷ suất lợi nhuận kỳ vọng từ -5% đến 5% Hoặc công ty/ngành có triển vọng trung lập
Giảm tỷ trọng	Tỷ suất lợi nhuận kỳ vọng từ -15% to -5% Hoặc công ty/ngành có triển vọng kém tích cực
Bán	Tỷ suất lợi nhuận kỳ vọng nhỏ hơn -15% Hoặc công ty/ngành có triển vọng kém tích cực

XẾP HẠNG NGÀNH

Chỉ số tham chiếu: VN – Index

Kỳ hạn đầu tư: 6 đến 18 tháng

Xếp loại	Định nghĩa
Vượt trội	Tỷ suất lợi nhuận trung bình ngành so với VN-Index lớn hơn 5% Hoặc triển vọng ngành tích cực
Trung lập	Tỷ suất lợi nhuận trung bình ngành so với VN-Index từ -5% đến 5% Hoặc triển vọng ngành trung lập
Kém hiệu quả	Tỷ suất lợi nhuận trung bình ngành so với VN-Index nhỏ hơn -5% Hoặc triển vọng ngành kém tích cực

KHUYẾN CÁO

Các nhận định trong báo cáo này phản ánh quan điểm riêng của chuyên viên phân tích chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo này về mã chứng khoán hoặc tổ chức phát hành. Nhà đầu tư nên xem báo cáo này như một nguồn tham khảo và không nên xem báo cáo này là nội dung tư vấn đầu tư chứng khoán khi đưa ra quyết định đầu tư và Nhà đầu tư phải chịu toàn bộ trách nhiệm đối với quyết định đầu tư của chính mình. Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam không chịu trách nhiệm đối với toàn bộ hay bất kỳ thiệt hại nào, hay sự kiện bị coi là thiệt hại nào là hệ quả phát sinh từ hoặc liên quan tới việc sử dụng toàn bộ hoặc từng phần thông tin hay ý kiến nào được đề cập trong bản báo cáo này.

Chuyên viên phân tích chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo này nhận được thù lao dựa trên các yếu tố khác nhau, bao gồm chất lượng và độ chính xác của nghiên cứu, phản hồi của khách hàng, yếu tố cạnh tranh và doanh thu của công ty. Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam và cán bộ, Tổng giám đốc, nhân viên có thể có một mối liên hệ đến bất kỳ chứng khoán nào được đề cập trong báo cáo này (hoặc trong bất kỳ khoản đầu tư nào có liên quan).

Chuyên viên phân tích chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo này nỗ lực để chuẩn bị báo cáo trên cơ sở thông tin được cho là đáng tin cậy tại thời điểm công bố. Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam không tuyên bố hay cam đoan, bảo đảm về tính đầy đủ và chính xác của thông tin đó. Các quan điểm và ước tính trong báo cáo này chỉ thể hiện quan điểm của chuyên viên phân tích chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo tại thời điểm công bố và không được hiểu là quan điểm của Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam và có thể thay đổi mà không cần báo trước.

Báo cáo này được chuẩn bị cho mục đích duy nhất là cung cấp thông tin cho các Nhà đầu tư bao gồm nhà đầu tư tổ chức và nhà đầu tư cá nhân của Guotai Junan Việt Nam tại Việt Nam và ở nước ngoài theo luật pháp và quy định có liên quan rõ ràng tại quốc gia nơi báo cáo này được phân phối và không nhằm đưa ra bất kỳ đề nghị hay hướng dẫn mua, bán hay nắm giữ chứng khoán cụ thể nào ở bất kỳ quốc gia nào. Các quan điểm và khuyến cáo được trình bày trong bản báo cáo này không tính đến sự khác biệt về mục tiêu, nhu cầu, chiến lược và hoàn cảnh cụ thể của từng Nhà đầu tư. Nhà đầu tư hiểu rằng có thể có các xung đột lợi ích ảnh hưởng đến tính khách quan của bản báo cáo này.

Nội dung của báo cáo này, bao gồm nhưng không giới hạn nội dung khuyến cáo không phải là căn cứ để Nhà đầu tư hay một bên thứ ba yêu cầu Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam và/hoặc chuyên viên chịu trách nhiệm chuẩn bị báo cáo này thực hiện bất kỳ nghĩa vụ nào với Nhà đầu tư hay một bên thứ ba liên quan đến quyết định đầu tư của Nhà đầu tư và/hoặc nội dung của báo cáo này.

Bản báo cáo này không được sao chép, xuất bản hoặc phân phối lại bởi bất kỳ đối tượng nào cho bất kỳ mục đích nào mà không có sự cho phép bằng văn bản của đại diện có thẩm quyền của Công ty cổ phần chứng khoán Guotai Junan Việt Nam. Vui lòng dẫn nguồn khi trích dẫn.

GUOTAI JUNAN VIETNAM RESEARCH DEPARTMENT

Nguyễn Kỳ Minh

Chief Economist

minhmk@gtjas.com.vn

(024) 35.730.073- ext:706

Trần Thị Hồng Nhung

Director

nhungtth@gtjas.com.vn

(024) 35.730.073 - ext:703

CHỨNG KHOÁN GUOTAI JUNAN (VIỆT NAM)
GUOTAI JUNAN SECURITIES (VIETNAM)

LIÊN HỆ	TRỤ SỞ CHÍNH HÀ NỘI	CHI NHÁNH TP. HCM
Điện thoại tư vấn: (024) 35.730.073 Điện thoại đặt lệnh: (024) 35.779.999 Email: info@gtjas.com.vn Website: www.gtjai.com.vn	P9-10, Tầng 1, Charmvit Tower, 117 Trần Duy Hưng, Yên Hòa, Hà Nội Điện thoại: (024) 35.730.073 Fax: (024) 35.730.088	Tầng 3, Số 2 BIS, Công Trường Quốc Tế, Xuân Hòa, Tp.HCM Điện thoại: (028) 38.239.966 Fax: (028) 38.239.696